

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości H.

Spółki Akcyjnej w upadłości likwidacyjnej w W.

przeciwko Gminie Miasta G.

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej O. Spółki Akcyjnej w M.
(Hiszpania)

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 17 marca 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 22 marca 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od powoda na rzecz pozwanej i interwenienta
ubocznego kwoty po 7.200 (siedem tysięcy dwieście) zł tytułem
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód Syndyk Masy Upadłości firmy H. S.A. w upadłości likwidacyjnej w W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 marca 2016 r., oddalającego apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 3 lipca 2015 r. Wyrok zapadł w sprawie, w której powodowy syndyk masy upadłości H. S.A. w upadłości likwidacyjnej w W. domagał się początkowo od Gminy Miasta G.

oraz O. S.A. w M., a następnie już tylko od Gminy Miasta G. zapłaty kwoty 2.906.301,29 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18 czerwca 2012 r. z tytułu zapłaty części wynagrodzenia ujętego w fakturze z dnia 18 maja 2012 r. nr (...) na kwotę 8.518.379,54 zł. Sąd Okręgowy oddalił powództwo po ustaleniu, że w chwili wystawienia faktury H. S.A. w W. (H.) była liderem konsorcjum, w skład którego wchodził ponadto O. S.A. (interwenient uboczny po stronie pozwanej w niniejszej sprawie), A. S.A., P. S.A. Członkowie byli solidarnymi wierzycielami pozwanej z tytułu należności za wykonanie inwestycji. Konsorcjum utworzono w celu wspólnego przedstawienia oferty realizacji zadania pod nazwą: „Połączenie P. z P. G. - Trasa S. - zadanie II. Odcinek ul. P. - al. R.. Oferta została przyjęta przez pozwaną, co spowodowało zawarcie przez członków konsorcjum umowy wykonawczej, później kilkakrotnie zmienianej. Według jej postanowień 100% zakresu umowy miała wykonać H. S.A. i w jej księgach rachunkowych uczestnicy postanowili ujawnić koszty i dochody związane z prowadzonymi robotami, wpływające na odrębny rachunek bankowy. Po odebraniu części robót w dniu 18 maja 2012 r. H. wystawiła pozwanej fakturę VAT płatną do dnia 17 czerwca 2012 r. na jej wyodrębniony rachunek bankowy. Postanowieniem z dnia 11 czerwca 2012 r. Sąd Rejonowy w P. ogłosił upadłość H. z możliwością zawarcia układu. Część wierzytelności ujętej w fakturze H. scedowała na osobę trzecią, której pozwana przekazała tę kwotę. Pozostałą część - stanowiącą przedmiot sporu w niniejszej sprawie 2.906.301,29 zł - pozwana wpłaciła na swój rachunek depozytowy z uwagi na ogłoszenie upadłości H. i prowadzoną przeciwko niej egzekucję. Oświadczyła, że wypłaci ją po wskazaniu właściwego organu. W aneksie nr 2 z dnia 29 czerwca 2012 r., członkowie konsorcjum funkcję lidera przekazali O. S.A. i oznaczyli nowy rachunek bankowy do realizacji kontraktów z pozwaną, o czym H. ją zawiadomiła pisemnie dnia 6 lipca 2012 r. Nowy lider poinformował pozwaną, że dalsza korespondencja powinna być kierowana na jego adres. Niemniej H. dnia 16 lipca 2012 r. wezwała pozwaną do zapłaty pozostałej należności z faktury z dnia 18 maja 2012 r., zaraz potem nowy lider poinformował pozwaną o objęciu tej funkcji. Wówczas pozwana zwróciła się o wskazanie rachunku do wpłaty, uzyskując od niego informację, że jest to rachunek uzgodniony przez uczestników konsorcjum w aneksie nr 2, po czym wpłaciła na ten rachunek kwotę dochodzoną w niniejszej

sprawie. Sąd Okręgowy uznał, że pozwana dokonała prawidłowej zapłaty, skoro świadczyła na rachunek wskazanego jej przez nowego lidera. Dlatego nie zostało uwzględnione roszczenie odszkodowawcze powoda oparte na odpowiedzialności kontraktowej pozwanej (art. 471 k.c.). Powód twierdził, że pozwana powinna była świadczyć na rzecz H., ponieważ obowiązek zapłaty powstał, kiedy H. była liderem, a ponadto wykonywała zafakturowanych 100% robót.

Sąd Apelacyjny, rozpatrujący sprawę na skutek apelacji powoda przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego oraz uznał za trafną jego argumentację prawną. Zmienił jedynie częściowo orzeczenia o kosztach procesu zawarte w wyroku pierwszoinstancyjnym. W skardze kasacyjnej opartej na podstawie naruszenia prawa materialnego powód zarzucił niewłaściwe zastosowanie art. 65 § 1 i 2 k.c., art. 471 k.c. oraz art. 361 § 2 w zw. z art. 471 k.c. i art. 6 k.c. Wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) w części oddalającej jego apelację i jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie od pozwanej i interwenienta ubocznego na jego rzecz kosztów procesu za całość postępowania. W odpowiedziach na skargę kasacyjną pozwany i interwenient uboczny wnieśli o odmówienie przyjęcia tej skargi do rozpoznania; ewentualnie o jej oddalenie oraz - w obu wypadkach - o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania

jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę przyjęcia skargi do rozpoznania wystąpieniem przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy oczywistą zasadnością wniesionego środka odwoławczego; jego zdaniem bez głębszej analizy prawnej można stwierdzić, że niezapłacenie w terminie reszty należności z faktury nr (...) w kwocie 2.906.301,29 zł stanowiło niewykonanie przez pozwaną kontraktu i wyrządziło powodowi szkodę w tej wysokości.

Skarga kasacyjna jest w sposób oczywisty uzasadniona wówczas, gdy dla przeciętnego prawnika z samej jej treści - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy kasacyjne zasługują na uwzględnienie. Argumentacja nie może przy tym odwoływać się do zarzutów niedopuszczalnych w świetle art. 398³ § 3 k.p.c., co oznacza, że niedopuszczalne jest kwestionowanie przeprowadzonej przez sądy powszechne oceny dowodów i poczynionych przez nie ustaleń faktycznych inaczej, niż w drodze wytykania nieprawidłowości popełnianych w toku postępowania. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać kwalifikowany charakter zarzucanego naruszenia przepisów prawa, przytaczając argumenty świadczące nie tylko o dostrzegalnym *prima vista* naruszeniu przynajmniej części przytoczonych w podstawach skargi przepisów, ale także o tym, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910).

Skarga kasacyjna wniesiona przez powoda tych wymagań nie spełnia. Wywody powoda jakoby rażąco nieprawidłowe było stanowisko, że pozwana zachowała się prawidłowo dokonując wpłaty na rachunek nowego, a nie starego lidera konsorcjum po uzyskaniu informacji, że nastąpiła zmiana sprawującego te funkcję są nieprzekonywujące, skoro niesporne jest, że także Hydrobudowa zawiadomiła pozwaną o zmianie lidera, któremu należało dokonywać wpłat, i który - zgodnie z umową - był uprawniony do podejmowania decyzji wiążących wykonawcę i do wszelkich spraw związanych z realizacją umowy, a więc także do wskazania

pozwanej numeru rachunku, na który powinna realizować wymagalne płatności. W stosunkach z konsorcjum z pozwaną przewidziana była możliwość zmiany partnera wiodącego - lidera, skuteczność tej zmiany w stosunku do zamawiającego (pozwanej) uzależniona była jedynie od zawiadomienia. Przeprowadzona przez obu instancji wykładnia postanowień umowy w celu wyjaśnienia, komu zamawiający winien był płacić zaległe płatności w razie zmiany lidera nie wykazuje rażących błędów i uwzględnia informacje przekazane pozwanej przez nowego lidera. Ewentualne niekorzystne dla powoda konsekwencje zastosowanego sposobu rozliczeń nie uzasadniają poglądu, że ich wystąpienie wynikało ze spełnienia świadczenia przez pozwaną niewłaściwemu wierzycielowi, lecz co najwyżej z rozliczeń wewnętrznych między członkami konsorcjum.

W związku z powyższym uznać należy, iż powołana przez skarżącego podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi. Okoliczności sprawy nie wskazują też, aby zachodziły inne podstawy przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).